

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Biblioteca Științifică

CURRICULUM
la disciplina
Bazele Culturii Informației

Bălți, 2016

Curriculumul a fost discutat la ședința Consiliului Administrativ al BȘ USARB

Procesul verbal nr. _____ din _____

Directorul Bibliotecii Științifice _____

Curriculumul a fost aprobat la ședința

Procesul verbal nr. _____ din _____

Informații de identificare a cursului Bazele Culturii Informației

Denumirea universității: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Denumirea programului de studii:
Ciclul: I Licență
Denumirea cursului: Bazele Culturii Informației
Codul cursului în programul de studii: G.01.L.009
Domeniul științific la care se referă cursul: Științe ale informării și comunicării
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Biblioteca Științifică
Număr de credite ECTS: 1
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul I

Administrarea unității de curs: Bazele Culturii Informației. Învățământ cu frecvență la zi

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de ev.	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	L.ind.		
G.01.L.009	1	30	-	-	12	18	colocviu	Rom/rus

Bazele Culturii Informației. Învățământ cu frecvență redusă

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de ev.	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	L.ind.		
G.01.L.009	1	6	-	-	6	24	colocviu	Rom/rus

Statutul: disciplină obligatorie

Informații referitoare la bibliotecarii asistenți universitari angajați prin cumul la USARB:

Responsabil-Elena HARCONIȚA, director BȘ (Ordinul Rectorului nr. 05-596 din 26.10.2012);
coordonator Ludmila RAILEAN –șef Centru Cultura Informației;

Bibliotecari implicați:

Anna NAGHERNEAC, șef serviciu, categorie de calificare superioară
Natalia CULICOV, șef oficiu, categorie de calificare superioară
Marina MAGHER, șef oficiu, categorie de calificare I
Elena ȚURCAN, bibliotecar, categorie de calificare superioară
Olga DASCAL, bibliotecar principal, categorie de calificare I
Taisia ACULOVA, bibliograf principal, categorie de calificare superioară
Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar principal, categorie de calificare I
Snejana ZADAINOVA, bibliotecar, categorie de calificare II
Mihaela STAVER, bibliotecar principal, categorie de calificare I

Ala LÎSÎÎ, bibliotecar principal, categorie de calificare I
Lilia ABABII, bibliotecar principal, categorie de calificare I

Integrarea cursului în programul de studii:

Creșterea importanței dezvoltării personalității și a capacităților, formarea unui stil de gândire adecvat cerințelor societății informaționale contemporane, exprimat prin capacitatea de abordare informațională, de analiză a mediului informațional, adaptarea la noile tendințe interdisciplinare în învățământ, la metodele active, participative; la mediul tehnologic performant prin utilizarea în viitor a învățământului la distanță (teleactivități), acces la biblioteci virtuale, obținerea de calificări profesionale cerute de o piață globală a forței de muncă. Promovarea muncii independente, a creativității și învățării pe tot parcursul vieții.

Competențe prealabile:

Cunoașterea structurilor de informare și documentare (localizare, organizare, servicii, oferte);
Formarea în cercetarea de bibliotecă (cunoașterea serviciilor oferite, a surselor de informare etc.);
Formarea în utilizarea resurselor informaționale (localizarea și exploatarea informației indiferent de sursa de informare)
Orientarea în sistemele informaționale locale/naționale/globale, în fluxul informațional modern, și modul de aplicare a tehnicilor muncii intelectuale;
Abilitatea de a:

- prospecta / localizează informații relevante de a o examina detaliat și critic, de a o selecta;
- interpretează - transformă informațiile și datele în cunoștințe, precizie și înțelegere;
- crea noi idei - dezvoltă noi perspective cognitive.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Atitudinale:

- aderarea la opțiunea necesității informării în formarea profesională;
- acceptarea principiului instruirii pe parcursul întregii vieți;
- aprecierea rolului modulului Bazele Culturii Informației în contextul Societății Informaționale și a Cunoașterii;
- aprecierea rolului Bibliotecii Științifice în formarea culturii informației;

Gnoseologice (cognitive):

- perceperea conceptelor fundamentale ale modulului Bazele Culturii Informației;
- identificarea ofertelor info-documentare ale Bibliotecii Științifice USARB;
- cunoașterea semnificației termenilor din domeniul biblioteconomiei, informării și documentării;
- dezvoltarea abilităților utilizatorilor în domeniul tehnologiei informației, regăsirea informației pentru studii și cercetări prin motoare de căutare, portaluri, directoare, rețele sociale etc.
- delimitarea particularităților distincte ale studiului științific, ale listei bibliografice, modalitățile de citare;
- sesizarea instrumentelor de informare oferite de biblioteci, genurile de documente;
- demonstrarea înțelegerii noțiunilor de bază privind plagiatul și dreptului de autor în cercetarea științifică
- perceperea metodelor de identificare bibliografică a documentelor;
- cunoașterea regulilor de întocmire a referințelor bibliografice pentru lucrări științifice.

Praxiologice (formative):

- formularea corectă a cerințelor informaționale;
- efectuarea cercetării bibliografice (simplă, avansată, răsfoire) în catalogul Bibliotecii (selectarea informației după autor, titlu, vedetă de subiect, cuvânt-cheie, ISSN, ISBN, tip resursă, format, limbă, an etc.);
- căutarea documentelor, sortare după relevanță, expedierea prin e-mail, adăugare la e-raft, tipărire, citare, export în catalogul online, LibrUnivCatalog - catalogul partajat al 7 biblioteci universitare din RM, identificarea și utilizarea lor.
- utilizarea eficientă a Internetului, bazelor de date accesibile în Biblioteca Științifică (MoldLex, EBSCO, Sumar scanat etc.);
- căutare și utilizare a informației din Repozitoriul instituțional ORA (Open Research Archive) USARB
- căutare simplă și avansată, răsfoire, filtre, gestiunea rezultatelor, salvarea full-textelor în pdf, html

- în bazele de date abonate de Biblioteca Științifică USARB,
- elaborarea referatelor, rezumatelor / abstractelor;
- evaluarea surselor de informare privind acuratețea, autoritatea, obiectivitatea, scopul, actualitatea și adecvarea.
- adăugarea, organizarea, citarea referințelor utilizând Softurilor personale de gestiune a referințelor (EndNote, Mendeley, Zotero)

Finalitățile cursului:

Studentul va fi capabil:

- Să acceseze eficient Internetul, elemente de Web 2,0 (bloguri, Wiki, rețele sociale), pagini web ale bibliotecilor, baze de date în sprijinul procesului didactic la care este abonată Universitatea;
- Să cunoască facilitățile oferite de pagina Web a Bibliotecii
- Să utilizeze eficient Internetului pentru cercetări bibliografice tematice: motoare de cautare, portaluri, directoare, rețele sociale, etc.
- Să efectueze cercetări bibliografice în surse de informare tradiționale/electronice (catalog sistematic, alfabetic);
- Să creeze un cont în Catalogul electronic
- Să se aboneze pentru notificări
- Să solicite o cerere on-line, adăugarea preferințelor în coș, împrumutul documentelor, rezervări on-line, notificări, alerte
- Să răsfoiască virtual în resursele LibUniv (baze de date, repozitorii, resurse de la distanță)
- Să elaboreze liste bibliografice pentru teze de an, licență, master; să întocmească adnotări, abstracte a documentelor;
- Să utilizeze Softurile personale de gestiune a referințelor bibliografice
- Să accepte principiul instruirii pe parcursul întregii vieți;
- Să aprecieze avantajele pe care le oferă informația în Societatea Cunoașterii.

Conținuturi:

Nr. d/o	Denumirea și conținutul scurt al temei	Laborator secția zi	Laborator Frecvență redusă
1	<p>Tema I: Instrumente de regăsire a informației pentru studii și cercetări: motoare de căutare (portaluri, directoare, rețele sociale, etc. Managementul datelor de cercetare: OpenAIRE, Open Acces (DOAJ, OAJI, DOAB, blogul OA, IBN, Zenodo repository). Site-ul, blogul BȘ USARB, Repozitoriul instituțional ORA (Open Research Archive) USARB Cataloge internaționale interactive din lume Open Library, Calameo, Issuu, Scribd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abilitați de utilizare eficientă a Internetului pentru cercetări bibliografice tematice: motoare de cautare, portaluri, directoare, rețele sociale, etc. - Strategii de cautare în Zenodo repository, Repozitoriul ORA USARB, reviste in Open Access, DOAJ, Open Academic Journals Index . - Cunoașterea facilităților oferite de pagina Web a Bibliotecii: http://libruniv.usarb.md/; 	4	2
2	<p>Tema II. LibUniv Catalog - Catalogul Partajat a 7 biblioteci universitare din RM, platforma ALEPH. CATALOGUL ELECTRONIC BȘ USARB, componentă specifică a softului ALEPH.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Căutarea informației (simplă și avansată) - Răsfoire virtuală în resursele LibUniv (baze de date, repozitorii, resurse de la distanță) 	2	2
	<ul style="list-style-type: none"> - Căutarea informației (simplă și avansată) - Răsfoire virtuală în resursele LibUniv (baze de date, repozitorii, resurse de la distanță) 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Acțiuni de rafinare a rezultatelor, sortare după relevanță, expedierea prin e-mail, adăugare la e-raft, tipărire, citare, export - Abonare pentru notificări - Furnizarea informației, e-raftul cu cărți - Crearea contului, autentificare pentru studenți și cadre didactice - Solicitarea cererii, adăugarea preferințelor în coș, împrumutul documentelor, rezervări on-line, notificări, alerte 		
3	Tema III. Baze de date cu acoperire multidisciplinară și servicii specifice marilor distribuitori la care Universitatea este abonată: EBSCO, SpringerLink etc.: câmpuri de căutare, cuvinte cheie, filtre, gestiunea rezultatelor	2	2
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategii de căutare simplă și avansată - Răsfoire în colecții tematice și discipline (articole, capitole, cărți, reviste, ediții de referință, protocoale) - Salvarea full-textelor în pdf, html etc. 		
4	Tema IV: Comunicarea informației, etica utilizării informației, metode de evitare a plagiatului, folosirea unui soft de detectare a plagiatului. Procesul de citare și prezentare a referințelor. Softuri personale de gestiune a referințelor bibliografice: EndNote, Mendeley, Zotero.	4	
	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea sistemelor de detectare a plagiatului - Strategii de evitare a plagiatului. Folosirea unui software de depistare a plagiatului. - Formarea deprinderilor de selectare, utilizare și evaluare a surselor de informare și documentare - Însușirea elementelor obligatorii ale referințelor bibliografice - Adăugarea, organizarea, citarea referințelor utilizând Softuri personale de gestiune a referințelor 		
	TOTAL	12	6

Evaluarea:

Evaluarea inițială, formativă (sarcini practice, exerciții individuale și în grup), și sumativă – test / colocviu.

TEST DE EVALUARE A CUNOȘTINȚELOR

Numiți instrumentele de informare în Biblioteca Științifică?

- a. catalogul electronic
- b. cataloage tradiționale pe fișe
- c. surse de referințe
- d. materiale promoționale
- e. catalog topografic

În catalogul tradițional al publicațiilor periodice sînt oglindite informații despre :

- a. cărți
- b. reviste
- c. ziare
- d. teze de licențe
- e. articole

Ce este LibUniv Catalog :

- a. catalog tradițional
- b. catalog partajat

Subliniați opțiunile posibile de căutare a informației în catalogul electronic:

- a. după autor
- b. după editură
- c. după vedetă de subiect
- d. după titlu
- e. după cuvânt cheie
- f. căutări combinate

Ce informație veți scrie în buletinul de cerere pentru a solicita un articol din revistă, ziar, culegere?

- a. titlul articolului, autorul
- b. titlul revistei, anul, numărul
- c. titlul ziarului, anul, data și luna apariției
- d. titlul culegerii, anul de ediție, cota.

Lucrările profesorilor, colaboratorilor și bibliotecarilor universitari, în format electronic (full-textele), le veți accesa în:

- a. catalogul electronic on-line
- b. biblioteca digitală
- c. pagina utilizatorului
- d. publicațiile Bibliotecii
- e. Open Library
- f. Calameo
- g. Issuu

Selectați bazele de date accesibile de pe Pagina Web a BȘ USARB:

- a. EBSCO
- b. SpringerLink
- c. Oxford Journals
- d. Cambridge Journals
- e. DOAJ
- f. AGORA
- g. EUBookshop
- h. Baza de date a ONU
- i. World Bank e-Library
- j. Polpred.com

Selectați rubricile pe care le conține site-ul Bibliotecii:

- a. Prezentare
- b. Biblioteca în timp
- c. Colecții
- d. Cultura informației
- e. E-Resurse
- f. Resurse tematice
- g. Servicii
- h. Regulamente
- i. Noutăți
- j. Cercetătorului
- k. Feedback
- l. Contact

Ce rubrică veți deschide pentru a sugera achiziția unor titluri noi de carte:

- a. Evenimente
- b. Achiziții noi**
- c. Donatori
- d. Propuneri achiziție
- e. Expoziții on-line *Achiziții recente/Tematice*
- f. Arhive științifice

Vreți sa exprimați multumire sau nemultumire Bibliotecii și bibliotecarilor, ce rubrica veți deschide ?

- a. Întrebă bibliotecarul
- b. Fișa DSI
- c. Chestionar on-line
- d. Propuneri, sugestii, gânduri
- e. Ghiduri/Tutoriale
- f. Administrația
- g. Program

Unde găsiți pe site-ul Bibliotecii revistele publicate de Universitate: *Confluente Bibliologice, Artă și Educația artistică; Fizică și Tehnică, Limbaj și Context, Semn, Glotodidactica, Tehnocopia, Noua Revistă Filologică?*

- a. ORA USARB
- b. Biblioteca Digitală
- c. Partenerii Bibliotecii
- d. Reviste universitare
- e. Periodice.Reviste
- f. Abonamente
- g. Blogul Bibliotecii

Care este principala sursă de informare pentru alcătuirea referinței bibliografice?

- a. foaia de titlu
- b. cuprinsul cărții
- c. coperta
- d. documentul propriu-zis

Limba descrierii documentului este :

- a. limba română
- b. limba originalului
- c. limba rusă

Alegeți variantele corecte de scriere a autorilor cu responsabilitate principală :

- d. Maria, **Cotlău**
- e. **MOLEA**, Viorica
- f. **VASILACHI**, Georgeta
- g. **Codreanu**, Laurențiu

Alegeți varianta corectă de alcătuire a referinței bibliografice :

pentru carte cu patru și mai mulți autori:

- a. **STOLERIU, Eugenia; APETROAE, Mihaela; DOHOTARIU, Lia; GAVRIL, Eugenia.** Teste de evaluare la limba și literatura română: Ghidul absolventului. Iași: Polirom, 2005. 221 p. ISBN 973-681-931-0
- b. **STOLERIU, Eugenia et al.** Teste de evaluare la limba și literatura română: Ghidul absolventului. Iași: Polirom, 2005. 221 p. ISBN 973-681-931-0

pentru contribuții din reviste:

- a. **OLARU, Valentina.** De la dezvoltare personală spre o evoluție profesională de succes. In: *Didactica Pro...: Buletin de teorie și practică educațională.* 2012, nr. 2-3 (72-73), pp. 20-25.
- b. **Legea învățământului, nr. 547-XIII din 21 iulie 1995.** // *Monitorul oficial al Republicii Moldova,* 9 noiemb., 1995, nr. 62-63, p. 8-56

pentru documente electronice

- a. **SIMPSON, A. Rae.** The role of the Mass Media in Parenting Education [on-line]. Boston: Center for Health Communication, Harvard School of, Public Health, ©1997, 72 p. [citată 17 aug. 2012]. Disponibil: <http://www.hsph.harvard.edu/chc/parenting/report2.pdf>
- b. **PLĂMĂDEALĂ, Gh.** Geografia economică mondială [on-line] : Note de curs pentru studenții Fac. Economie. Bălți: Presa univ. bălțeană, 2009. 252 p. ISBN 978-9975-931-54-0 [citată 11 iul. 2012]. Disponibil: http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/plamadeala/geog_mond.pdf

- c. **Круглов, М. Г., Шишков, Г. М.** Менеджмент качества как он есть. Москва: Эксмо, 2006. 544 p. ISBN 978-5-699-21090-9. http://www.bookvoed.ru/searching_for_shop283095.html

Facultatea _____

Grupa _____

Numele. Prenumele _____

Resurse informaționale ale cursului: / Bibliografie:

1. *Bazele Culturii Informaționale* : Curs universitar . Director E. HARCONIȚA. Bălți, 2007. 156 p. ISBN 978-9975-50-002-9 - http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/baz_cult_inf.pdf

2. *Curriculum la disciplina "Tehnologii informaționale și comunicaționale*. Elab. și adapt. : V. GUȚAN, E. HARCONIȚĂ, E. STRATAN. Bălți, 2008. 30 p. – <http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/curriculum.pdf>

3. Lau, Jesus. *Linii directoare privind cultura informației și instruirea de-a lungul întregii vieți*. Trad.: Nelly ȚURCAN [et al]. Ch.: Gunivas, 2010. 64 p. : fig. ISBN 978-9975-4070-2-1

4. *Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare* : Ghid practic. Alcăt.: Ana NAGHERNEAC. Red.-resp.: Elena HARCONIȚA . Bălți ,2012. 44 p. BN 978-9975-50-092-0- http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf

5. Repanovici, Angela. Ghid de Cultura informației [Resursă electronică] / A. Repanovici. - București: Ed. ABR, 2012. -1 DVD:

6. Tutoriale

Prezentările trainerilor: *Jerald Cavanagh* BSc Econ, MSc, MA, Institute Librarian, Limerick Institute of Technology; *Padraig Kirby* BA (Hons) HdipLIS MSc (LIS), Senior Library Assistant, Limerick Institute of Technology în cadrul trainingului ESP English for Specific Purposes - Engleză pentru scopuri specifice, Bălți, 4-5 aprilie 2016

Prezentările trainerilor: Cristina Ungur, Violeta Platon, Ramona Nady (Biblioteca Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca, România), Larisa Levinkova (Technical University Riga, Letonia); Daiva Iurcshaitene, Lina Saferiene (Lithuanian University of Health Science, Kaunas, Lituania) în cadrul training-ului privind WP3 Cultura informației, Proiectul MISISQ, desfășurat în Cluj-Napoca, România la Biblioteca Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, 08-17 martie 2016.